

vatores quidem fuere; sed quia ad has scientias innumera requiruntur, de seculo ad seculum aliquid addiderunt posterius, inter quos *Chaldæi* & *Ægyptii* maximè viguerunt; Imò *Abrahamus Patriarcha* in disciplinis iisdem solertissimus fuisse creditur; Et *Moyse* Astronomiæ scientiam à *Chaldæis* & *Ægyptiis* hausisse, *Philo* testatur; Quod etiam *S. Stephanus* in Actis Apostolorum confirmare videtur dicens: *Moyse fuit eruditus in omni sapientia Ægyptiorum;* cuius partem maximam fuisse Astronomiam, testantur *Diodorus*, *Dio- genes Laërtius*, *Philo Judæus*, *Jamblichus* & *Eusebius*.

Ast quousque in hac scientia pervenerint, incertum est, nihil enim de his neque in sacris literis, neque in gentiliis scriptis, memoriæ proditum habemus, nisi generalia: Adeò ut in illis nec Planetarum nec Eclipsium Solarium & Lunarium ulla fiat determinata & distincta mentio.

Quorum supersunt Observationes, antiquissimi *Babylonii* sunt; nimirum habet *Ptolemæus* ex *Hipparcho*, aliquot Eclipses in Babylone observatas, annis paulo plus ante Christum natum 700; quod de ulterioribus commemorant, aut nullo probatur documento, aut fabulam sapit. Deinde *Græci* Philosophi in Astronomiæ & Geographiæ scientiis nulli cesserunt; sed foverunt in describendo & depingendo Mundo, ejusque Systemate, naturâ & origine, tantas inter se lites & contentiones, ut pro tuendâ singuli opinione suâ, non levius inter se calamo, quam hostes gladio decertaverint.

Thales Milesius (qui primus apud Græcos Eclipsin Solis prædixit, natus 640 annos ante Christum) unum tantum Mundum, & ipsum à Deo; contra *Metrodorus Chius* Astrologus Universum sempiternum esse contendebat. *Democriti*, *Epicuri* & *Leucippi* opiniones, plures Mundos præ se ferebant. *Pythagoræi*, aliud Mundum, aliud Universum esse, Mundumque tanquam animal respirans attrahere Vacuum extra Mundum, & quasi ingredi in mundum dicebant,

Solemque in medio hujus Mundi consistere, & Terram cum cæteris Planetis circa illum volvi. *Aristoteles*, Mundum ab æterno & in æternum esse censuit, Unum tamen solummodo concessit, & hunc pro Universo accepit. *Plato* contra, Mundum principium habuisse, finem verò non habiturum statuit.

Sic ejusmodi quoque diversæ prodierunt de Terreno nostro globo opiniones. Quod autem ille, unâ cum aquâ & circumjacente aëre, rotundum verè globum & per se liberè in æthere subsistentem, constituat; Quodve incolæ circumcirca eum inhabitent; illud antiquis, qui ante annos circiter 2300 & ultra vixerunt, incognitum fuisse, videtur.

Cùm enim regiones exteriores Asiæ, Africæ & Europæ (multò minus America, quam Terram Novam appellamus) tunc temporis cognitæ non fuerint, & extra has nihil quàm immensa maria viderint; Idcirco plerique Terram, aut aquis circumdatam, consequenter super maria fundatam: Aut alterâ parte infinitè profundam esse: Aut propter ejus figuram admodum latam, aërem comprimere inferiorem, atque sic ab eo sustentari putaverunt, ne decidat: In prima sententia fuit *Thales Milesius* & alii complures huic opinioni addicti (sicut etiam secundum istam vulgi opinionem Psal. 24. loqui videtur: *Deus Terram super maria fundavit & super flumina stabilivit*) Secundæ sententiæ subscripsit *Xenophon Colophonius* cum suis asseclis; Quò forsan secundum communiorem populi sententiam verba Psal. 104: collimare videntur: *Deus fundavit Terram super bases ejus, ne dimoveretur in seculum & perpetuum.* Tertiam sententiam propugnauerunt *Democritus*, *Anaxagoras* & reliqui istius opinionis.

Quibus præsuppositis, Terram talem globum esse rotundum etiam ab Antipodibus circumquaque habitabilem, nemo tunc temporis putavit, sed semper discrepantes hæserunt. Sic Terram Columnæ similem censuit *Anaximander*: Cylindro seu Tympano

Diversa opiniones de Terreno nostro Globo.

Opiniones de Mundo.

Terram globum rotundum & in æthere libere subsistentem esse, Antiquiores Philosophi nesciverunt.